

OEAP1030 Alkuopetuksen opiskelutaitojen pedagogiikka, 5 op

OPPIMISTEHTÄVÄ 3a: Eriyttävä materiaalipaketti (LuKi, lukemaan ja kirjoittamaan oppiminen ja opettaminen)

Tässä oppimistehtävässä tuotetaan materiaalipaketti 1. luokan oppilaan taitotason mukaiseen eriyttämiseen (LuKi). **Kukin opiskelija luo pienryhmänsä kanssa eriyttävän paketin yhdelle seuraavista** LuKi-aidon tason mukaisista ryhmistä: (1) kirjain-äänne-tavuvaiheessa oleville kielelliseen tietoisuuteen painottuen, (2) sana- ja virketason lukijoille tai (3) virke- ja tekstitason lukijoille

Tehtäväpaketit laaditaan siten, että lapset voivat myös osin itseohjautuvasti tehdä tehtäviä esimerkiksi vapaaehtoisina kotitehtävinä tai lisätehtävinä. Tehtävissä on hyvä keskittyä siihen, että tehtävät ovat innostavia ja motivoivia.

Pakettien teemat jaetaan pienryhmille yhdessä niin, että kirjain-äänne-tavuvaiheeseen niitä tulee kaksi, sana- ja virketasoon kaksi sekä virke- ja tekstitasoon kaksi. (Huom. ei kahta samalla teemalla olevaa pakettia samaan luokkaan.) Näin oppimistehtävän myötä opiskelijat saavat kattavan paketin käyttövalmista materiaalia lukemisen ja kirjoittamisen eri vaiheissa olevien oppilaiden harjoituksista.

Ohjeet LuKi

1. Mieti ikäryhmälle soveltuvaan kirjallisuuteen pohjaten yhtenäinen teema materiaalipaketille (esim. satu/tarinallisuus/kirjallisuuslähtöinen sanataide/monitaiteisuus).

2. Ideoi materiaalin runko ja laajuus. Huomioi, että materiaalissa on ainakin seuraavaa:

-tavoitelähtöisyys/-tietoisuus (miksi?)

- erilaisia tekstejä (multimodaalisuus: esim. kertomus, tietoteksti, runot, mielipide, ohje jne.)

- harjoitustehtäviä

-puheilmaisu

- kirjoittamisen harjoittelua (äänne-kirjainmuodot/sanat ja tavut/virke/luova kirjoittaminen)

- lapselle suositeltavaa kirjallisuutta aiheesta (joko lapsen itsenäisesti luettavaksi tai kuunneltavaksi)

-tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen

- joitakin ideoita leikeistä ja/tai peleistä äänneillä/kirjaimilla/sanoilla/teksteihin pohjautuen

- opettajan tietopaketti

Kun alustava suunnitelmarunko on valmis, pyytäkää ohjaustapaaminen, jossa esittelette rungon.

3. Luokaa materiaalipaketti:

- Päättäkää lopulliset sisällöt ja laatikaa sopivat tehtävät (vähintään 12 itse suunniteltua tehtävää), tekstit ja opettajan tietopaketti. Opettajan tietopaketti sisältää suunnitelman teeman esittelystä/käsittelystä materiaalipaketin alkuun pidettäväksi (kesto noin yksi oppitunti). Tietopakettiin myös vastausmonisteet, lyhyt kuvaus kunkin tehtävän tavoitteesta, (tarvittaessa) tarkennetut teko-ohjeet ym. tärkeä.

- Materiaalipaketit toteutetaan sähköisesti peda.net –ympäristöön (linkit googledocsiin eivät riitä). Käytetään mieluiten .docx –muotoa, koska se on helpoiten muokattavissa. Muistakaa huomioida tekijänoikeussäädökset ja tehkää tarvittavat viittaukset.

4. Laatikaa ryhmänä kriteeriperustainen itsearviointi arvosanaehtotuksineen.

Kaikki materiaalipaketit jaetaan peda.netin kautta jokaiselle Esi- ja alkuopetuksen v. 2019-2020 opiskelijalle sekä kummiluokkien opettajille. Näillä henkilöillä on oikeus käyttää ja muokata materiaalipakettia vapaasti (tästä syystä vältetään .pdf-tiedostoja). Tehtävän myötä jokainen opiskelija saa yhteensä yhdeksän materiaalipakettia itselleen työvälineeksi.

Ohjaus

Ohjaustapaaminen (noin 15-30min) kun rungosta on alustavat suunnitelmat valmiina. Muuhun ohjaukseen mahdollisuus myös pyydettäessä.

Palautus

Valmis materiaalipaketti peda.netissä joulukuu. Ryhmänä laadittu itsearviointi palautetaan erilliseen kansioon, jotta se ei ole kaikkien nähtävissä.

Arviointi

Materiaalipaketti arvioidaan asteikolla 0-5 (0,25 pisteen tarkkuudella). Arvosana vastaa 60% OEAP1030 –kurssin arvosanasta.

Arvioinnissa huomioidaan soveltuvuus ikäkaudelle ja kohderyhmälle, materiaalien sopivuus ja materiaalipaketin käytettävyys.

Erinomainen (5): Materiaalipaketti sisältää oivaltavia ja luovasti laadittuja tehtäviä, jotka nivoutuvat valittuun teemaan erinomaisesti ja syvällisesti. Tehtävätyypit vaihtelevat ja opettajan tietopaketti osoittaa ymmärrystä tehtävien/tehtävätyyppien taustalla olevista tavoitteista. Materiaalipaketti on helposti otettavissa käyttöön myös toisten toimesta ja laajuus vastaa tehtävänantoa. Tehtävät soveltuvat erinomaisesti ikäkaudelle sekä valitulle kohderyhmälle.

Kiitettävä (4): Materiaalipaketin tehtävätyypit vaihtelevat ja ne nivoutuvat kiitettävästi teemaan. Opettajan tietopaketti osoittaa ymmärrystä tehtävien/tehtävätyyppien tavoitteista. Materiaalipaketti on helposti otettavissa käyttöön myös toisten toimesta ja laajuus vastaa tehtävänantoa. Tehtävät soveltuvat kiitettävästi ikäkaudelle sekä valitulle kohderyhmälle.

Hyvä (3): Materiaalipaketti on käyttökelpoinen ja sisältää riittävän määrän tehtäviä. Tehtävätyypit vaihtelevat. Tehtävät liittyvät jossain määrin teemaan, mutta täysin eheää kokonaisuutta ei kuitenkaan saavuteta. Opettajan tietopakettiin on kirjattu tehtävien tavoitteet. Tehtävät ja teema sopivat ikäkaudelle ja kohderyhmälle kohtalaisen hyvin.

Tyydyttävä/Välttävä (1-2): Materiaalipaketti on jokseenkin niukka eikä yllä laadultaan hyvään. Puutteita ilmenee joko siinä, kuinka materiaalit sopivat ikäkaudelle ja kohderyhmälle tai siinä, kuinka tehtävät/tehtävätyypit ovat laadittu. Puutteet vaikeuttavat materiaalipaketin ottamista käyttöön. Arvosanojen 1 ja 2 ero määrittyy puutteiden laajuudessa.

Hylätty/Täydennettävä (0): Materiaalipaketti on niukka ja puutteita ilmenee useimmissa osa-alueissa. Puutteet vaikeuttavat huomattavasti materiaalipaketin ottamista käyttöön.

OEAP1030 Alkuopetuksen opiskelutaitojen pedagogiikka, 5 op

OPPIMISTEHTÄVÄ 3b: Kehittyvä luku- ja kirjoitustaito

Tämän oppimistehtävän tavoitteena on vahvistaa opiskelijan valmiuksia kehittyvän luku- ja kirjoitustaidon opettajana. Pyrkimyksenä on lisätä teoreettista ymmärrystä erilaisista luku- ja kirjoitustaidon oppimiseen vaikuttavista tekijöistä sekä siitä, kuinka opettajan pystyy tukemaan esi- ja alkuopetusikäisen lapsen oppimista eri kielen kehityksen osa-alueilla. Tehtävän osa on myös äidinkielen ja kirjallisuuden oppituntien seuranta kummiluokassasi.

Oppimistehtävässä tulee hyödyntää seuraavaa kirjallisuutta:

-Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, 2014

- Ahonen ym. (toim.). 2019. Oppimisen vaikeudet. Niilo Mäki Instituutti. Teoksesta luvut 13 Lukutaidon kehitys ja lukemisvaikeudet, 14 Luetun ymmärtämisen vaikeudet, 15 Kirjoittamisen vaikeudet, 16 Matematiikan perustaitojen oppimisvaikeudet

- Eklund ym. (2020). Varhaiset kielelliset taidot ja suvussa kulkeva lukivaikeus lukutaidon ennustamisessa: seurantatutkimus 2-vuotiaasta 15-vuotiaaksi. NMI Bulletin. (löytyy pedasta)

Lisäksi hyödynnä muuta haluamaasi kirjallisuutta, esim.

- Lerkkanen (2006). Lukemaan oppiminen ja opettaminen esi- ja alkuopetuksessa. WSOY. (2013, 3. painos)

- Lerkkanen, M-K. (2020). Kehittyvä luku- ja kirjoitustaito. Teoksessa E. Niemitalo-Haapola ym. (toim.). Lapsen kielenkehitys. Vuorovaikutuksen, leikin ja luovuuden merkitys. PS-kustannus, 183-204.

- Mononen, R. ym. (2017). Matemaattiset oppimisvaikeudet. PS-kustannus.

- Ahonen, T., Aro, M., Aro, T., Lerkkanen, M-K., Siiskonen, T. (toim.) Oppimisen vaikeudet. Niilo Mäki Instituutti 2019

Selvitä lähdemateriaaleja hyödyntäen itsellesi ja pohdi kirjallisesti:

- Mitä opettajan on hyvä tietää kehittyvästä luku- ja kirjoitustaidosta sekä matemaattisista taidoista?

- Miten yksilölliset erot oppimisessa ja valmiudessa tulee huomioida oppimisessa ja opetuksessa?

-Miten oppimismotivaatio vaikuttaa luku- ja kirjoitustaidon sekä matemaattisten taitojen edistymiseen? Miten se haastaa opetusta? (tutki oppimismotivaatio vs. Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman 2014 perusteet)

-Miksi oppiminen on toisille lapsille niin hankalaa? Millä keinoin voimme tukea oppijaa?

Osana tehtävää käyt seuraamassa kummiluokassa jonkin äänteen, kirjaimen sekä äänneiden yhdistämisen opettamiseen liittyen kaikki viikon (äidinkieli ja kirjallisuus) oppitunnit.

Käy seuraamassa mahdollisuuksien mukaan myös matematiikan tunteja (tämä on vain suositus, ei kuulu pakollisena osana tehtävää)

Tehtävä (3b) koostuu kirjallisuuteen perehtymisestä, oppimisen ja opetuksen havainnoinnista sekä kirjallisesta pohdintaosuudesta.